

[Gerda Møller.]

har set, og at vi får så lidt bureaukratisk styring som overhovedet muligt, således at vi kan undgå de mange papirer, der trods løfter fra foregående ministre stadig væk findes inden for voksenundervisningen.

Jeg kan ikke lade være at sige til ministeren, at med det nu foreslåede minimumstal ved oprettelsen af hold, med en dispensationsadgang, ja, da har vi altså været ruden rundt, og man kunne jo nok forestille sig, at oplysningsforbundene efterhånden kunne ønske at få lidt mere ro. Vi gennemførte i 1968 et gennemsnitsantal for deltagerne pr. time. I 1971 indførte vi den højere elevbetaling, til gengæld slet ingen kontrol. I 1972 gav et flertal inden for udvalget ministeren bemyndigelse til at fastsætte et mindstegennemsnit, og nu står vi altså i 1974, hvor vi samtidig med, at vi indførte den høje deltagerbetaling — eller højere, vil jeg hellere sige, jeg har ikke noget imod den højere deltagerbetaling — indfører det nye princip med et minimumsdeltagerantal ved oprettelsen af holdet.

Jeg kunne fristes til at spørge ministeren, om denne stadige vekslen fra den ene foranstaltning til den anden nu har givet tilstrækkeligt grundlag for det, der nu skal ske, om man ikke meget hellere skulle have prøvet på, om man kunne have fundet frem til et andet og langt smidigere system, som måske kunne have været mere hensigtsmæssigt, både med henblik på at opnå de tilstrækkelige besparelser, få mindre administration, og også med henblik på at opretholde de private initiativtagere og give dem fortsat deres pædagogiske frihed og ansvar.

Men jeg vil da gerne slutte mit indlæg her med at bede ministeren bekræfte, at det ikke er hendes hensigt at tage mere ansvar og initiativ fra initiativtagerne.

Løna Pedersen (CD):

Dette lovforslag går alene ud på besparelser inden for voksenfritidsundervisningen.

Dog er forberedelseskurser, specialundervisning og erhvervsmæssige kurser ikke indbefattet i forslaget. Vi synes, det er en god idé at stille krav om et mindsteantal deltagere for oprettelse af hold fremfor et minimum for det gennemsnitlige deltagerantal, hvilket krævede betydelig større administra-

tion. Centrum-demokraterne vil medvirke til en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Kristine Holtberg (SF):

Forslaget er ikke et fremskridt, men et tilbageskridt som hele det såkaldte sorte forlig, som det udspringer fra. Under debatten om arbejdsløsheden her fordelene dag bad jeg regeringen om at tage hele det foreliggende udkast til fritidslovgivningen op til en nyvurdering i lyset af arbejdsløshedssituationen og hele arbejdsmarkedssituationen. Denne opfordring vil jeg gerne have lejlighed til at gentage nu. Vi er netop nu i den ulykkelige situation, at vi har et stort antal af potentielle elever og efterhånden også lærere uden arbejde. Det vil sige, at netop nu er der derfor en umiddelbar mulighed for at foretage en total omlægning af voksenundervisningen i forbindelse med en omlægning af fritidsloven.

Det er ikke nok, sådan som her i det foreliggende delforslag, at visse sider af fritidsundervisningen spares for direkte forhøjelse af elevbidraget. Det forekommer mig, at den egentlige løsning ligger i at tage alle former for kompetencegivende undervisning ud af denne lovgivning og overføre den til den almindelige skolelovgivning. Det er undervisningens indhold, ikke elevernes alder, det kommer an på. Derefter kunne både lærerne og eleverne nyde godt af bedre, mere betryggende og tilfredsstillende arbejdsforhold på hele dette store og væsentlige område.

Det må i vore dage betragtes som urimeligt, at ikke al form for skoleundervisning er underlagt samme lov. I en arbejdsløshedssituation er sådanne problemer desværre relativt lette at løse. Der skal både ydes understøttelse, og der er tid til disposition. Det vil uden tvivl være af den største betydning for en kommende udvikling, at vi på denne måde søger at tilbyde opskoling og omskoling, ikke blot til de i egentlig forstand arbejdsløse, men også til dem, der endnu har arbejde, men som ønsker at søge udbygget deres viden og derved skaffe andre arbejdspladser i stedet for dem, de derved frigiver.

Et egentligt tilbageskridt er det, at man nu ønsker at forhøje elevbetalingen — igen, kunne man næsten sige. Det er ganske givet, at netop nye byrder af denne art på en be-